

Městská knihovna Loštice – rozbor činnosti za rok 2022

Městská knihovna Loštice zajišťuje pro obyvatele města pravidelné služby v oblasti půjčování knih a časopisů, informační služby ze všech oblastí dostupných prostřednictvím literatury a internetu. Pro místní knihovny střediska (Moravičany, Palonín, Pavlov) zajišťuje činnost v rámci uzavřených smluv mezi Městským úřadem Loštice a jednotlivými obecními úřady o zabezpečování knihovnických a informačních služeb. Tato činnost pro místní knihovny znamená provést nákup nových knih, jejich technické zpracování, rozesílání výměnných souborů, metodickou pomoc knihovníkům, revize knižního fondu, opravy a odpisy knižního fondu a ostatní práce dle potřeby.

Knihovnický systém Verbis a webový katalog Portaro umožňuje rychlé, jednoduché a komplexní vyhledávání. Je zde, nejen pro registrované čtenáře, k dohledání knižní fond všech knihoven střediska Loštice. Bohužel současná verze již nepodporuje nové trendy a technologie a bude muset být nahrazena novou verzí. Na tu jsme podali žádost o grant z programu VISK 3.

1. Služby čtenářům

Loštice:

Půjčovní doba pro čtenáře byla v MěK Loštice třikrát týdně v rozsahu 20 hodin s možností přístupu na internet v půjčovní dny pondělí, středa a pátek do 18.00 hod.

Po ukončení všech restrikcí kvůli pandemii covidu došlo k obnovení běžného provozu. Díky tomu se opět navýšil počet čtenářů a především zásluhou spolupráce s p. učitelkou ZŠ došlo v tomto roce i k zvýšení počtu dětských čtenářů. Pevně věřím, že alespoň někteří žáci čtenáři i nadále zůstanou. Tím vzrostl i počet výpůjček.

Výpůjčky 2022	Loštice celkem	23589
	z toho naučná dospělá	854
	beletrie	17539
	naučná děti	181
	beletrie děti	1670
	časopisy	3345

Návštěvníci knihovny:

Celkový počet návštěvníků v knihovně byl 6013. Došlo k úbytku počtu návštěvníků on-line služeb, ale u fyzických návštěv došlo k nárůstu. Díky možnosti pořádání kulturních akcí došlo pochopitelně i k nárůstu návštěvníků. Akce probíhají hlavně ve spolupráci s mateřskou školou a prvním stupněm základní školy. Jejich zaměření je po dohodě s vyučujícími. Internetové připojení využíval pravidelně pouze jeden čtenář a pak jen ti návštěvníci, kteří potřebují něco vytisknout, nebo jim v dané chvíli nefunguje jejich PC.

Výpůjční činnost v místních knihovnách střediska:

	Moravičany	Palonín	Pavlov
výpůjčky	7151	1061	765
čtenáři	144	13	18
návštěvníci	1420	116	164

Knihovna v Moravičanech vykázala nárůst v počtu registrovaných čtenářů a to dětských i dospělých, tím došlo i k mírnému nárůstu výpůjček. Oproti loňsku došlo vzhledem k uskutečněným akcím i k nárůstu návštěvníků MK. Obecní úřad vyčlenil na nákup nové literatury 50 000Kč, proto bylo do fondu knihovny zakoupeno a uloženo celkem 213 svazků literatury a dalších 76 bylo obdrženo darem. Paní knihovnice se snažila pro své čtenáře sehnat žádané tituly i díky velkému množství MVS z Loštic, Zábřehu, Mohelnice a Olomouce.

V knihovně v Paloníně mírně klesl počet registrovaných čtenářů, ale návštěvnost a především výpůjčky zaznamenaly nárůst. Díky navýšeným finančním prostředkům na nákup literatury a nákupu levných knih bylo uloženo 117 svazků literatury, z toho 5 svazků literatury bylo obdrženo darem.

Místní knihovna v Pavlově má letos nárůst čtenářů dětských i dospělých i počtu výpůjček a návštěvníků. V této knihovně byly finanční prostředky na nákup nové literatury stejné, ale přesto byl zakoupen, vzhledem k zvyšujícím se cenám knih, menší počet svazků jako v roce 2021. Jedná se o 67 svazků.

2. Kulturní akce

Městská knihovna Loštice-akce probíhají ve spolupráci se základní a mateřskou školou. Zaměření je připravováno podle požadavků učitelů a podle věku dětí. V minulém roce proběhlo celkem 16 kulturních a 6 vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo celkem 527 návštěvníků. Jednalo se o knihovnické lekce, besedy o jaru, podzimu i Vánocích, čtenářské dílny, adventní čtení, ale především slavnostní předávání slabikářů, pasování na čtenáře a dětmi oblíbenou Noc s Andersenem.

V **Místní knihovně Moravičany** proběhlo 10 akcí a to: besedy s MŠ, herní odpoledne s deskovými hrami pro děti i dospělé, soutěž Vysvětli, co znamená a Uhodni hádanku. Rovněž proběhla a byla vyhodnocena soutěž Za přečtenou knihu korálka.

Ve zbývajících knihovnách střediska žádné akce neproběhly.

3. Budování a evidence knihovních fondů

Městská knihovna Loštice zajišťuje nákup a technické zpracování pro knihovny Loštice, Moravičany, Palonín a Pavlov a dále zajišťuje nákup výměnného fondu za peníze z Olomouckého kraje. Finanční prostředky na nákup knih a časopisů jsou uloženy na účtech jednotlivých obecních úřadů, které potom faktury za nákup literatury proplácejí.

Knihovníci MK Moravičany, MK Palonín i MK Pavlov si většinu knih vybírali sami podle požadavků svých čtenářů. Při výběru od dodavatelů, kteří přijeli s nabídkou do loštické knihovny, proběhla porada s výběrem a kontrola, zda vybraný svazek již není ve fondu dané knihovny. Na jaře v Lošticích proběhla akce Knihobraní, na kterém si knihovník MK Palonín nakoupil velké množství levných knih. Doklad od nákupu je zaslán na obecní úřad, nebo si ho knihovníci dávají k proplacení sami.

Přehled nákupu knihovních fondů v roce 2022:

(hodnota knih je uvedena bez odečtu rabatu)

MěK Loštice – nákup za finanční prostředky MěÚ Loštice

Nákup knih	293 sv.	Kč 82.597,-
Knihy darem	34 sv.	Kč 7.344,-
Časopisy	12 titulů	Kč 10.414,-

Výměnný fond – nákup za finanční prostředky Olomouckého kraje

Nákup knih	133 sv.	Kč 52.387,-
Knihy darem	2 sv.	Kč 319,30

MK Moravičany – nákup za finanční prostředky OÚ Moravičany

Nákup knih	213 sv.	Kč 53.591,-
Knihy darem	76 sv.	Kč 18.378,-

MK Palonín – nákup za finanční prostředky OÚ Palonín

Nákup knih	112 sv.	Kč 11.445,-
Knihy darem	5 sv.	Kč 987,-

MK Pavlov – nákup za finanční prostředky OÚ Pavlov

Nákup knih	67 sv.	Kč 10.600,-
------------	--------	-------------

MěK Loštice zajišťuje technické zpracování nakoupených svazků, které zahrnuje orazítkování knih, uložení do počítače, lepení a snímání čárových kódů, štítkování a balení do fólie, tisk knižních lístků, tisk přírůstkových seznamů, zápisy na kartu pohybu knižního fondu.

Knihovníci jednotlivých místních knihoven si sami zajišťují odvoz zpracovaných knih, případně i předání faktury k proplacení na příslušném obecním úřadě. V případě, že si knihovníci sami nakoupí v knihkupectví nové knihy, tak je dopraví do městské knihovny a po zpracování si je zase vyzvednou.

Všechny práce související s pobočkami jsou hrazeny z příspěvku Olomouckého kraje na regionální funkci knihoven. V roce 2022 činil tento příspěvek Kč 76.000,-. Část tohoto příspěvku (33.000 Kč) proplatila MěK TGM Šumperk Městu Loštice na základě vystavených faktur za regionální práce. Z druhé části se financuje nákup nových knih do výměnného fondu pro místní knihovny.

4. Odpisy knižního fondu

MěK Loštice – celkem bylo odepsáno 256 svazků zastaralé a opotřebované literatury a dále bylo odepsáno 6 svazků, které již podruhé nebyly nalezeny při revizi fondu. Z výměnného fondu bylo odepsáno 131 svazků a z knihovny Moravičany 167 svazků zastaralé a opotřebované literatury. Všechny vyřazené svazky byly odstraněny z počítačové databáze, byl vyhotoven úbytkový seznam a upraven stav na kartě knižního fondu.

5. Cirkulační soubory

Jsou to soubory knih, které jsou na základě dodacího listu rozesílány na dobu jednoho roku do jednotlivých knihoven, aby i v MK střediska měli čtenáři k dispozici více novější literatury. Potom se vracejí zpět do Loštic, kde buď zůstávají, nebo jsou zasílány do další knihovny. Knihy do souborů jsou vybírány ze svazků zakoupených z finančních prostředků Olomouckého kraje a z fondu Městské knihovny Loštice. Cirkulace je prováděna na počítači a následně jsou tyto soubory zapsány na kartách pohybu knižního fondu jednotlivých knihoven. Tato výměna knih mezi knihovnami je smluvně zakotvena mezi jednotlivými obcemi v rámci knihovnických služeb. V roce 2022 bylo z Městské knihovny Loštice zasláno do místních knihoven 425 svazků a vráceno do Loštic bylo 577 svazků literatury. Byla provedena cirkulace na počítači, poškozené svazky byly opraveny a vše bylo zapsáno na kartách pohybu knižního fondu.

6. Revize knižního fondu

Středisková knihovna je na základě knihovnického zákona povinna pravidelně provádět revize knižního fondu ve vlastní knihovně i v knihovnách svého střediska. V loňském roce byla provedena revize knižního fondu v MěK Loštice. Vlastní revize byla provedena načtením čárových kódů svazků do revizního modulu a celkem bylo zrevidováno 11859 svazků při čemž byl zjištěn rozdíl 11 knih. Pět z nich zůstává ve stavu knižního fondu knihovny do příští revize a šest, které nebyly už dvakrát nalezeny revizí, bylo vyřazeno. Po ukončení pak byl vypracován revizní protokol a dán k podpisu.

7. Meziknihovní výpůjční služba

Tato služba zahrnuje vyřizování požadavků čtenářů o knihy, které nejsou ve vlastním fondu knihovny a jsou proto vyžadovány z jiných knihoven. Jedná se nejen o odbornou literaturu, ale i o beletrii, o kterou mají čtenáři zájem. Městská knihovna Loštice nejvíc spolupracuje s místními knihovnami loštického střediska a Vědeckou knihovnou v Olomouci. V minulém roce bylo požadavků jiným knihovnám zaevidováno 65. Požadavků z jiných knihoven bylo 96. Zde se jedná o požadavky z MK Moravičany. Všechny požadavky byly vyřízeny kladně. Knihovnice MK Moravičany využívala tuto službu z městských knihoven Loštice, Mohelnice, Olomouc a Zábřeh a celkem si pro svoje čtenáře vypůjčila 433 svazků.

8. Internet

Internet je k dispozici v knihovně v jejích půjčovních hodinách. V Paloníně a Pavlově nebyl zaevidovaný ani jeden návštěvník využívající těchto služeb, v Moravičanech 16 a v Lošticích 107. Internet je dnes běžnou součástí každé domácnosti, a proto je jeho služeb v našich knihovnách využíváno jen zřídka.

9. Metodická činnost

Středisková knihovna Loštice řídí místní knihovny pouze metodicky. O všech ostatních otázkách v provozu knihovny rozhoduje příslušný obecní úřad. Středisková funkce je specifikována v jednotlivých smlouvách mezi MěÚ Loštice a příslušnými obecními úřady. Týká se nákupu a zpracování knih, výměnných souborů, revizí knižního fondu, odpisů opotřebované literatury, metodické pomoci atd. V letošním roce proběhla metodická návštěva v MK Pavlov, kde v průběhu roku nastoupila nová knihovnice-paní Irena Jořenková. Knihovníci střediska v průběhu celého roku úzce se střediskovou knihovnou spolupracují.

V Lošticích 11. 1. 2023

Zpracovala: Hana Štenclová, knihovnice